

Heliamphora macdonaldae – zapomenutá heliamfora

Pátá spávek pátá Radek Kastner

[12.10.2008]

Aktualizováno [03.02.2009]

```
@font-face {
font-family: SimSun;
}
@font-face {
font-family: Cambria Math;
}
@font-face {
font-family: @SimSun;
}
@page Section1 {size: 612.0pt 792.0pt; margin: 70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt; mso-header-margin: 35.4pt; mso-
footer-margin: 35.4pt; mso-paper-source: 0; }
P.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
LI.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
DIV.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
.MsoChpDefault {
FONT-SIZE: 10pt; mso-fareast-font-family: SimSun; mso-style-type: export-only; mso-default-props: yes; mso-ansi-font-
size: 10.0pt; mso-bidi-font-size: 10.0pt
}
DIV.Section1 {
page: Section1
}
Začátek 20. století představuje období objevů a zkoumání – ať už o tom, kdy obraz našeho planety začal být nekomple-
tný a začal být plně znám. Guyanská vysočina ve Venezuele, severní Brazílie a Guyana ležící v popálené
badatel – ať odlehlejší země, která v období obrovských náhorních plošin, začal být pouze několik se p-
rozkoumat nebo pojmenovat.
```

```
@font-face {
```

```

font-family: SimSun;
}
@font-face {
font-family: Cambria Math;
}
@font-face {
font-family: @SimSun;
}
@page Section1 {size: 612.0pt 792.0pt; margin: 70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt; mso-header-margin: 35.4pt; mso-
footer-margin: 35.4pt; mso-paper-source: 0; }
P.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
LI.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
DIV.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
.MsoChpDefault {
FONT-SIZE: 10pt; mso-fareast-font-family: SimSun; mso-style-type: export-only; mso-default-props: yes; mso-ansi-font-
size: 10.0pt; mso-bidi-font-size: 10.0pt
}
DIV.Section1 {
page: Section1
}ObrovskÃ© srÃ¡jzy stolovÃ© hory Mount Roraima

```

FotoÃ©Stewart McPherson

```

v\:* {
BEHAVIOR: url(#default#VML)
}
o\:* {
BEHAVIOR: url(#default#VML)
}
w\:* {
BEHAVIOR: url(#default#VML)
}
.shape {
BEHAVIOR: url(#default#VML)
}

```

```

@font-face {
font-family: SimSun;
}
@font-face {

```

```

font-family: Cambria Math;
}
@font-face {
font-family: @SimSun;
}
@page Section1 {size: 612.0pt 792.0pt; margin: 70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt; mso-header-margin: 35.4pt; mso-
footer-margin: 35.4pt; mso-paper-source: 0; }
P.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
LI.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
DIV.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
PRE {
FONT-SIZE: 10pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Courier New"; mso-fareast-font-family: "Courier New"; mso-
pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-fareast-language: EN-US; mso-ansi-language: EN-GB; mso-style-
link: "Formátovan½ v HTML Char"; mso-bidi-font-family: "Times New Roman"
}
SPAN.FormtovanvHTMLChar {
FONT-FAMILY: "Courier New"; mso-fareast-font-family: "Courier New"; mso-style-unhide: no; mso-fareast-language: EN-
US; mso-ansi-language: EN-GB; mso-style-link: "Formátovan½ v HTML"; mso-style-name: "Formátovan½ v HTML
Char"; mso-style-locked: yes; mso-ascii-font-family: "Courier New"; mso-hansi-font-family: "Courier New"
}
.MsoChpDefault {
FONT-SIZE: 10pt; mso-fareast-font-family: SimSun; mso-style-type: export-only; mso-default-props: yes; mso-ansi-font-
size: 10.0pt; mso-bidi-font-size: 10.0pt
}
DIV.Section1 {
page: Section1
}Dokonce i ve chvli, kdy vÁ EvropÁ zuÁ™mila II. svÁtovÁj vÁjilka, nebyl jeÁjtÁ ani objeven gigantickÁ½ horskÁ½ hÁ™eben M
kterÁ½ se tyÁÁ- do vÁ½Áje pÁ™es tÁ™i kilometry. GuyanskÁj vysoÁina zÁstÁjvala nepopsanÁ½m mÁ-stem na mapÁ. Á V
1928 zapoÁali americkÁ½ botanik Henry Gleason a jeho kolegovÁ© impozantnÁ- cestu do odlehlÁ© provincie, aby
prozkoumali mÁjlo znÁjmÁ½ vrchol zvanÁ½ Cerro Duida, kterÁ½ leÁ¼Á- vÁ srdci venezuelskÁ© Amazonie, stovky kilometrÁ c
Caracasu a od vÁjech nadÁjÁ- na zÁjchranu. PÁ™edtÁ-m byla hora navÁjtÁ-vena pouze hrstkou nÁjhodnÁ½ch nÁjvÁjtÁvnÁ
jejÁ- vrchol zÁ stal neprozkoumÁjn a neznÁjmÁ½. Á PÁ™ekÁj¼ky nÁjvÁjtÁvy tohoto izolovanÁ©ho koutu jiÁ¼nÁ- Ameriky
skuteÁnosti podobnÁ©, jako je tomu stÁjle i dnes â€ povodÁ- Á™eky Orinoko a jeho pÁ™Á-tokÁ™ je pÁ™eruÁjovÁjino peÁ™m
prudkÁ½mi vodopÁjdy, silnÁ½mi proudy a skalnatÁ½mi mÁjlnami a zemÁj postrÁjdÁj cesty jakÁ©hokoliv typu â€ strmÁ© h
hlubokÁj Á°dolÁ- a prÁrvy, dÁjajÁ- cestovÁjnÁ- extrÁ©mnÁj nÁjroÁnÁ½m. VÁ takto odlehlÁ½ch mÁ-stech musÁ- bÁ½t veÁj
vybavenÁ- a zÁjsoby nesený sebou â€ vÁjtÁjinou lidmi â€ jmenovitÁj mÁ-stnÁ-mi indiÁjny. Á Gleasonova expedice zapoÁa
na Álunech, avÁjak jakmile se Á™Á-ÁnÁ- tok zmenÁjil do podoby mÁjlkÁ½ch Á™Á-Áek a nakonec se stal nesplavnÁ½, expe
vyrazila pÁjky a zapoÁala tak tÁ½dny nÁjroÁnÁ©ho pochodu hustou, temnou guyanskou dÁ¼unglÁ-. Po tÁ½dnech usilovn
putovÁjnÁ- se objevila Cerro Duida na dohled, ale na rozdÁ-l od bÁj¼nÁ© hory, tato byla obkrou¼ena na vÁjech stranÁjch t
kolmÁ½mi skalnÁ-mi stÁjmi a tak byl Gleason pÁ™inucen nalÁ©zt nÁjjakou prÁrvu ve skalnÁ- stÁnÁj a eventuÁjnÁj tak
dosÁjhnout vrcholu tÁ©to tajemnÁ© nÁjhornÁ- ploÁjiny. Á Po dosa¼enÁ- cÁ-le svÁ© cesty posbÁ-ral a uchoval Gleason exe
velkÁ©ho mnoÁ¼stvÁ- novÁ½ch rostlinnÁ½ch a Á¼ivoÁjÁjnÁ½ch druhÁ™, kterÁ© ho na vrcholu hory obklopovaly â€ druhÁ™,
nikdo pÁ™ed tÁ-m nevidÁl. Mezi mnoÁ¼stvÁ-m Á¼asnÁ½ch objevÁ™ byly tÁ™i zajÁ-mavÁ© maso¼ravÁ© rostliny, kterÁ©
pojmenovÁjny Heliamphora tatei, Á Heliamphora tyleri a Heliamphora macdonaldae. Á Heliamphora tatei je pravdÁj podobnÁj
nejpozoruhodnÁjÁj- â€ je unikÁjtnÁ- a obvykle roste na vysokÁ½ch dÁ™evnatÁ½ch stoncÁ-ch, dlouhÁ½ch a¼ dva metry.
naplnÁjnÁ© maso¼ravÁ© listy vytvÁjÁ™Á- kompaktnÁ- ráj¼ici na vrcholu vysokÁ©ho stonku a tak ÁnÁ- nÁjpadnÁj nad ob
kÁ™ovinatou vegetacÁ-. Listy H. tateijsou velkÁ©, (a¼ 25 - 35 cm dlouhÁ©), nÁjlevkovitÁ© a jasnÁj zbarvenÁ© (pÁ™evlÁjdÁ
zelenÁj sÁ variabilnÁ-m ÁervenÁ½m vybarvenÁ-m). VnitÁ™ek listÁ™ (IÁjÁek) je pokryt Á™adami krÁjtkÁ½ch, dolÁ™ smÁjÁ™m
chlupÁ™, i kdy¼ u nÁjkerÁ½ch jedincÁ™ se tÁjhne vnitÁ™nÁ- zadnÁ- ÁjstÁ- smÁjrem dolÁ™ holÁ½ pÁjs. Á Heliamphora tyler
pova¼uje za varietu H. tatei a dnes se nepova¼uje za platnÁ½ samostatnÁ½ druh. JejÁ- listy jsou do znaÁnÁ© mÁ-ry stejn
jako ty u H. tatei â€ jedinÁ½m patrnÁ½m rozdÁ-lem se jevÁ- tvar â€žnektarovÁ©ho vÁ½bÁj¼kuâ€ â€ je to nektar obsahu
l kdy¼ se zdÁj, Á¼e rostlina pojmenovanÁj Gleasonem jako H. tyleri, se liÁjÁ- od H. tatei tÁ-m, Á¼e obvykle neroste na
vzpÁ™Á-menÁ©m stonku, byly objeveny dalÁjÁ- variety H. tatei na okolnÁ-ch horÁjch (zvlÁjÁjtÁj potom na Cerro Avispa a Cerro

```

Aracamuni), která sblíží - rozdíly a naznačuje, že rostlina kdysi pojmenovaná H. tyleri je sblížená - rodná - rozdílu H. tatei. Situace kolem Heliamphora macdonaldae je nicméně daleko složitější. Typová Heliamphora macdonaldae nalezená na Cerro Duida odlišná od Heliamfor pojmenovaných Gleasonem jako H. tatei a H. tyleri. H. macdonaldae roste jako kompaktní - rýžice na zemi, stejně jako další druhy Heliamfor, vyjma H. tatei. Pátrání - ležitostná zjištění - starší - exempláře H. macdonaldae krátké, polohavý stonek, podobný jako u druhu H. neblinae ale velice odlišný od onoho vzpřímeného, dřevitého, který má ve zvyku vytvářet H. tatei. Mimoto jsou také listy H. macdonaldae jedinečné svou morfologií - (stavbou) a zbarvením. Vnitřní strana listu je holá, vyjma okrajů linky jako vypadající chlupatá, která lemují obvod otvoru listu. Nektarový výhled je kuřelovitý, ale zadní - sblížená - prodloužená, jako je tomu u H. tatei a možná nejvíce nepatrně ze svého je interier listu, který protká proměnlivě vybarvenou, červenou nebo purpurovou silnatou, která se přelévá na některých mástech do karmínové - zbarvení, které je jedinečné v celém rodu. Vnější strana listu je shodně - luteo - zelená a nektarový výhled je z

Vlevo a vpravo málo znájmí, ale velmi krásně Heliamphora macdonaldae

Foto © Stewart McPherson

```
@font-face {
font-family: SimSun;
}
@font-face {
font-family: Cambria Math;
}
@font-face {
font-family: @SimSun;
}
@page Section1 {size: 612.0pt 792.0pt; margin: 70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt; mso-header-margin: 35.4pt; mso-
footer-margin: 35.4pt; mso-paper-source: 0; }
P.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
LI.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
DIV.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
A:link {
COLOR: blue; TEXT-DECORATION: underline; mso-style-unhide: no; text-decoration: single
}
SPAN.MsoHyperlink {
COLOR: blue; TEXT-DECORATION: underline; mso-style-unhide: no; text-decoration: single
}
A:visited {
```

```

COLOR: purple; TEXT-DECORATION: underline; mso-style-priority: 99; text-decoration: single; mso-style-noshow: yes;
mso-themecolor: followedhyperlink
}
SPAN.MsoHyperlinkFollowed {
COLOR: purple; TEXT-DECORATION: underline; mso-style-priority: 99; text-decoration: single; mso-style-noshow: yes;
mso-themecolor: followedhyperlink
}
PRE {
FONT-SIZE: 10pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Courier New"; mso-fareast-font-family: "Courier New"; mso-
pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-fareast-language: EN-US; mso-ansi-language: EN-GB; mso-style-
link: "FormÃ½tovanÃ½ v HTML Char"; mso-bidi-font-family: "Times New Roman"
}
SPAN.FormtovanvHTMLChar {
FONT-FAMILY: "Courier New"; mso-fareast-font-family: "Courier New"; mso-style-unhide: no; mso-fareast-language: EN-
US; mso-ansi-language: EN-GB; mso-style-link: "FormÃ½tovanÃ½ v HTML"; mso-style-name: "FormÃ½tovanÃ½ v HTML
Char"; mso-style-locked: yes; mso-ascii-font-family: "Courier New"; mso-hansi-font-family: "Courier New"
}
.MsoChpDefault {
FONT-SIZE: 10pt; mso-fareast-font-family: SimSun; mso-style-type: export-only; mso-default-props: yes; mso-ansi-font-
size: 10.0pt; mso-bidi-font-size: 10.0pt
}
DIV.Section1 {
page: Section1
}

```

V roce 1978 se Magure rozhodl redukovat *H. macdonaldae* na varietu *H. tatei* (*H. tatei* var. *macdonaldae*) a o Å½est let pozdÅ½ji ji Steyermark pÅ½ejmenoval na pouhou formu tohoto druhu (*H. tatei* f. *macdonaldae*). Jakmile byly uÅ½inÅ½ny tyto taxonomickÃ½ zmÅ½ny, rostlina zmizela zÅ½ literatury a zmiÅ½ovalo ji pouze nÅ½kolik mÅ½jlo zdrojÅ½.

```

@font-face {
font-family: Cambria Math;
}
@font-face {
font-family: @SimSun;
}
@page Section1 {size: 612.0pt 792.0pt; margin: 70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt; mso-header-margin: 35.4pt; mso-
footer-margin: 35.4pt; mso-paper-source: 0; }
UNKNOWN {
FONT-FAMILY: SimSun; panose-1: 2 1 6 0 3 1 1 1 1 1; mso-font-alt: "Ã½"; mso-font-charset: 134; mso-generic-font-family:
auto; mso-font-pitch: variable; mso-font-signature: 3 680460288 22 0 262145 0
}
P.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
LI.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
DIV.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
A:link {
COLOR: blue; TEXT-DECORATION: underline; mso-style-unhide: no; text-decoration: single
}

```


© Stewart McPherson

T: Radek Kastner